

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Auteur

[Redacted]

Datum

1 augustus 2024

Kenmerk

DGA-DAD / 82926720

RT-0000077638

Bijlage(n)

6

nota

Houdverbod katten met vouworen en naaktkatten

Parafenroute

[Redacted]

Aanleiding

In de Kamerbrief 'Aanpak gezelschapsdieren met schadelijke uiterlijke kenmerken' van van 20 januari 2023 (Kamerstuk 28 286, nr. 1288) heeft uw ambtsvoorganger een houd- en vertoningsverbod voor gezelschapsdieren met schadelijke uiterlijke kenmerken aangekondigd. Er is gestart met het opstellen van een houdverbod voor katten met vouworen en naaktkatten, omdat het al verboden is om katten met deze kenmerken te fokken. Met het bijgevoegde ontwerpbesluit wordt dit verbod geregeld. De toetsen en internetconsultatie zijn afgerond, nu moet worden besloten of het voorstel verder in procedure wordt gebracht.

Advies

- Instemmen met publicatie van het verslag van de internetconsultatie, nadat de ministerraad heeft ingestemd met de voorhang.
- Instemmen met het verder in procedure brengen van het ontwerpbesluit: agendering bij de CFL, RFL en MR en vervolgens voorhang bij de Tweede Kamer en Eerste Kamer.
- Bij instemming en akkoord met de stukken:
 - Ondertekenen van het aanbiedingsformulier voor de RFL.
 - Ondertekenen van de brieven aan de voorzitters van de Tweede en Eerste Kamer, zodat de voorhangprocedure na instemming van de MR kan starten.
- Een keuze maken met betrekking tot de uitwerking van het vertoningsverbod.

Kernpunten

- Het fokken van dieren met schadelijke kenmerken is al verboden in het Besluit houders van dieren, desondanks worden ze nog veel verhandeld en gehouden.
- In december 2021 is de motie-Wassenberg (PvdD), Boswijk (CDA) en van Campen (VVD) inzake een verbod op de handel en import van doorgefokte gezelschapsdieren met grote meerderheid aangenomen (alleen FVD stemde tegen).
- Dit verbod is echter niet mogelijk in verband met knelpunten met betrekking tot handhaafbaarheid, geschiktheid en proportionaliteit.

Ontvangen BPZ

- Daarom heeft uw ambtsvoorganger aangegeven een houdverbod en een vertoningsverbod in te willen voeren voor gezelschapsdieren met schadelijke uiterlijke kenmerken.
- Het houdverbod voor katten met vouworen (waaronder de Scottish Fold) is in januari 2023 aan de Tweede Kamer toegezegd. De naaktkatten (waaronder de Sphynx) zijn hier in mei 2024 aan toegevoegd, naar aanleiding van communicatie van de NVWA op hun website dat het fokken van naaktkatten een overtreding van artikel 3.4 van het Besluit houders van dieren is.
- Katten met vouworen hebben pijn door kraakbeenwoekeringen in de extremiteiten (poten, oren, staart). Naaktkatten hebben door het ontbreken van een functionele vacht en het ontbreken van snor- en tastharen een grotere kans op gezondheidsproblemen en zijn zintuiglijk beperkt.
- Naar (grove) schatting worden er enkele duizenden katten met vouworen en naaktkatten in Nederland gehouden
- Met deze AMvB wordt het houden van katten met vouworen en naaktkatten verboden.
 - Er geldt een overgangsregeling voor katten die al in bezit zijn voor inwerkingtreding van het verbod, aan te tonen middels een microchip. Die katten mogen blijvend worden gehouden.
 - Daarnaast wordt het verboden om de dieren die onder de overgangsregeling vallen toe te laten tot wedstrijden en vertoningen.
- Streefdatum inwerkingtreding is 1 januari 2026:
 - 29 oktober CFL (stukken aanleveren op 21 oktober 2024)
 - 12 november RFL
 - Week 47-48 MR
 - Week 49-6 voorhang en verwerken
 - Week 7-18 notificatie EC en advisering van de Raad van State
 - Week 19-24 opstellen nader rapport naar aanleiding van het advies
 - Week 25-26 aanbieden aan de Koning
 - Week 27-30 vaststellen nader rapport en publicatie van het voorstel

Vertoningsverbod

- In de toelichting staat de relatie van het houdverbod met het fokverbod en het door uw ambtsvoorganger aangekondigde vertoningsverbod geschetst.
- Deze maatregelen zijn net als het houdverbod gericht op het terugdringen van schadelijke kenmerken bij gezelschapsdieren en moeten in samenhang worden gezien.
- Onderzoek heeft aangetoond dat de vraag naar gezelschapsdieren met bepaalde kenmerken onder andere wordt beïnvloed door het zien van een dier met deze kenmerken in o.a. reclames, advertenties en op sociale media.
- Door beelduitingen van dieren met schadelijke uiterlijke kenmerken te verbieden, kan de vraag naar deze dieren mogelijk verminderd worden.
- Een dergelijk vertoningsverbod vergt een wetswijziging.
- Een eerste verkenning laat zien dat de media nu geen voorlichting ontvangen over het gebruik van dieren. Uit ervaringen rondom een campagne van het Nationaal warmtefonds blijkt dat communicatie en voorlichting effectief is.
- Een verbod is dus mogelijk een te stevig instrument, U zou er daarom voor kunnen kiezen om eerst in te zetten op het ontwikkelen van voorlichtingsmateriaal over het gebruik van dieren in de media.

Toelichting

Krachtenveld

- In de Tweede Kamer is er steun voor een houdverbod voor gezelschapsdieren met schadelijke uiterlijke kenmerken.

- De motie-Wassenberg (PvdD), Boswijk (CDA) en van Campen (VVD) inzake een verbod op de handel en import van doorgefokte gezelschapsdieren is met grote meerderheid aangenomen (VVD, D66, PVV, CDA, PvdA, SP, GroenLinks, PvdD, ChristenUnie, DENK, Groep Van Haga, JA21, SGP, Volt BBB, BIJ1, Franctie Den Haan en Omtzigt stemden vóór, alleen FVD stemde tegen).
- Nederlandse raskattenverenigingen zijn voorstander van het houdverbod voor katten met vouworen, zij zijn echter tegenstander van het houdverbod voor naaktkatten (verschillende in Nederland privaat erkende rassen hebben dit kenmerk).
- In de internetconsultatie zijn 537 reacties gegeven, voornamelijk door burgers:
 - In 518 reacties werd gereageerd op het houdverbod voor naaktkatten, waarvan 21 reacties (4%) positief waren en 497 reacties (96%) negatief.
 - In 128 reacties werd gereageerd op het houdverbod voor katten met vouworen, waarvan 99 reacties (77%) positief en 29 reacties (23%) negatief.
- Verschillende grote Nederlandse dierenwelzijnsorganisaties staan achter het houdverbod voor katten met vouworen en naaktkatten en willen dat het verbod voor meer kenmerken ingevoerd wordt.
- Het Bureau Risicobeoordeling en Onderzoek (BuRO) van de NVWA brengt in kaart welke schadelijke uiterlijke kenmerken verder voorkomen bij honden en katten, en wat het risico is van elk kenmerk op welzijnsaantasting. De resultaten van deze risico-inventarisatie worden begin 2025 verwacht.
- Aan de hand van hiervan kan in de loop van 2025 worden bepaald welke kenmerken nog meer in aanmerking komen voor een houdverbod. Naar verwachting zal dit een beperkt aantal kenmerken betreffen.

Internationale context

- In Vlaanderen is het fokken en verhandelen van katten met vouworen sinds 1 oktober 2021 verboden, omdat deze erfelijke aandoening niet kan worden verholpen via oordeelkundige paringscombinaties tussen dieren.
- In Berlijn hebben rechters castratie van een naaktkat bevolen, omdat zij oordelen dat het fokken van katten zonder snorharen een overtreding is van het verbod om dieren te fokken die diersoortspecifieke organen missen.
- In het formele onderhandelingsstandpunt van de Raad voor de EU-verordening inzake het welzijn en de traceerbaarheid van honden en katten staat opgenomen dat honden en katten met extreme conformatiekenmerken moeten worden uitgesloten van de fokkerij, wedstrijden en vertoningen. Welke kenmerken dit betreft zal, als de verordening daadwerkelijk gaat gelden zoals die nu voorligt als concept, uiterlijk 1 juli 2030 worden uitgewerkt in gedelegeerde handelingen.
- Buitenlandse raskattenverenigingen zijn tegenstander van het houdverbod voor katten met vouworen en het houdverbod voor naaktkatten (er zijn verschillende in het buitenland erkende rassen met deze kenmerken).

Bijlagen

- Ontwerpbesluit
- Verslag internetconsultatie
- Aanbiedingsformulier Raad Fysieke Leefomgeving (ter ondertekening)
- Aanbiedingsbrief voorhang Tweede Kamer (ter ondertekening)
- Aanbiedingsbrief voorhang Eerste Kamer (ter ondertekening)